

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ

ΔΕΟ24- 1^η ΓΡΑΠΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1/11/2017

Ο Συνήγορος του Πολίτη συστάθηκε το 1997 με σκοπό τη διαμεσολάβηση ανάμεσα στους πολίτες και τις δημόσιες υπηρεσίες για την προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη, την αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης και την τήρηση της νομιμότητας. Η ανεξάρτητη αυτή αρχή, που κατοχυρώθηκε και συνταγματικά το 2001, έλκει την καταγωγή της από τον **σουηδικό θεσμό του Ombudsman**. Η επιτυχία του θεσμού στη γενέτειρά του οδήγησε στην εξαγωγή του σταδιακά, έστω και με κάποια καθυστέρηση, στις λοιπές ευρωπαϊκές χώρες, μάλιστα δε και στη Νέα Ζηλανδία.

1. Να εξηγηθεί πώς συνδέεται η ίδρυση ανεξάρτητων αρχών με το Νέο Δημόσιο Management.
2. Να αναλυθεί με ποιον τρόπο σχετίζεται με τον «εξευρωπαϊσμό» και τον μηχανισμό «μεταφοράς πολιτικών» η υιοθέτηση του Ombudsman στη χώρα μας.
3. Με βάση την εμπειρία από την εικοσαετή λειτουργία του θεσμού στην Ελλάδα, να συζητηθεί κριτικά η σημασία του «εξευρωπαϊσμού» ως εξωγενούς παράγοντα που επηρεάζει καθοριστικά τη θεσμική προσαρμογή και τη «μεταφορά πολιτικών» στο εσωτερικό των κρατών μελών της ΕΕ.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

- Η ΔΕΟ24 – Δημόσια Διοίκηση και Πολιτική- είναι μια απαιτητική ενότητα. Μολονότι μοιάζει αρκετά με τη ΔΕΟ10 – Δίκαιο, απαιτεί διαφορετική διαχείριση. Συγκεκριμένα, χρειάζεται χρήση πιο σύγχρονων – επίκαιρων πηγών, απαιτείται να χρησιμοποιείται τις πηγές που προτείνει το ΕΑΠ και απαντήσεις με κριτική ματιά.
- **Πριν να ξεκινήσετε τη συγγραφή μελετήστε πολύ καλά τα ακόλουθα:**
- **Από τον τόμο Α´ (Λαδής και Νταλάκου), το κεφάλαιο 4- προκλήσεις και τάσεις στη Δημόσια Διοίκηση. Ιδιαίτερα τις ενότητες 4.1 – Βασικές Αξίες Διοικητικής Μεταρρύθμισης, την ενότητα 4.2 – Μεταρρυθμιστικές τάσεις και ενότητα 4.3 – Νέες Μορφές Ελέγχου και Ρύθμισης. Επίσης το κεφ.5 για τους εξωγενείς παράγοντες των μεταρρυθμίσεων και ειδικότερα τις ενότητες 5.2 και 5.3 (εξευρωπαϊσμός και μεταφορά πολιτικών).**
- **Για την εισαγωγή προσέξτε να έχει εύστοχο περιεχόμενο. Λίγα λόγια για τον Συνήγορο του Πολίτη που είναι και ο πυρήνας της εργασίας και συνοπτική παρουσίαση των υποενοτήτων.**
- **Επιπλέον, βεβαιωθείτε ότι έχετε σε κάθε σημείο που το απαιτεί, τίτλο και υπότιτλο, ενότητας και υποενότητας.**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ- (ενδεικτικά)-

- Στη σημερινή Ευρωπαϊκή Ένωση, τα κράτη μέλη έρχονται αντιμέτωπα με τις θεσμικές, κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές που προκύπτουν από την συνεχόμενη διεύρυνση ενός από τους ισχυρότερους πλέον σήμερα διεθνείς οργανισμούς, την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ).
- Η ΕΕ η οποία επεκτάθηκε και στην περιφέρεια της Νοτιοανατολικής Ευρώπης εντάσσοντας πρόσφατα τις χώρες της Βουλγαρίας και της Ρουμανίας, αποτελεί σημαντικό πρότυπο πολιτικής συμπεριφοράς, θεσμικών εφαρμογών και γενικότερα διεθνούς επικοινωνίας μεταξύ των άλλων περιφερειών.
- Κρίνεται λοιπόν επιτακτική η ανάγκη εξέτασης του φαινομένου του εξευρωπαϊσμού, των βασικών διαδικασιών και θεωριών του, των αιτιών και των αποτελεσμάτων του και πώς αυτές επηρεάζουν την δημόσια διακυβέρνηση των κρατών μελών σε τοπικό επίπεδο αλλά και σε επίπεδο εξωτερικής πολιτικής.
- Μια τέτοια επίδραση του εξευρωπαϊσμού αποτελεί και οι θεσμός του Ombudsman, μιας Ανεξάρτητης Αρχής, με καίριο ρόλο στην εξασφάλιση χρηστής και αποτελεσματικής διακυβέρνησης.

Οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές (ΑΔΑ) στην Ελλάδα

- είναι ένας θεσμός, εμπνευσμένος από τη Σουηδία (Ombudsman) που βασικό στόχο έχει την αντιμετώπιση των χρόνιων προβλημάτων, δυσλειτουργιών και αστοχιών των παραδοσιακών θεσμών ελέγχου και φορέων της δημόσιας διοίκησης. Σημαντική δε είναι η συμβολή των ΑΔΑ στην προάσπιση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, έναντι νεοεμφανιζόμενων απειλών που διαμορφώθηκαν από την ταχύτατη εξέλιξη των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ).
- Με την παρούσα εργασία γίνεται μια προσπάθεια κατανόησης και ερμηνείας του θεσμού του Συνήγορου του Πολίτη αλλά και εν γένει των ΑΔΑ, στο πλαίσιο του Νέου Δημόσιου Μάνατζμεντ και του εξευρωπαϊσμού, που μέσω του φαινομένου της μεταφοράς των πολιτικών από κράτος σε κράτος της ΕΕ δημιουργεί αλλαγές και νέες συνθήκες στο εσωτερικό των κρατών.

ΕΡΩΤΗΜΑ 1.1
«Ανεξάρτητες
Διοικητικές Αρχές
και Νέο Δημόσιο
Μάνατζμεντ»
(βάλτε δικό σας
τίτλο)

- **Υλικό για την ανάπτυξη της απάντησης θα βρείτε: στον Α΄ τόμο, σελ. 105, 106, 116-117, 118, 134-135.**

Ενδεικτική Απάντηση:

- Οι ΑΔΑ αποτελούν έναν νεοπαγή, για τα ελληνικά δεδομένα, θεσμό, που προέρχεται από επιρροές άλλων κρατών. Στην Ευρώπη, η πρώτη χώρα που υιοθέτησε τον θεσμό Ανεξάρτητης Αρχής είναι η Σουηδία (Ombudsman). Ως κρίσιμη μεταβολή στο χώρο της Δημόσιας Διοίκησης, οι ΑΔΑ, αποτελούν μια εξέλιξη στο πεδίο της δημόσιας διοίκησης, διότι απαντούν σε διαφοροποιημένα και ποικιλόμορφα προβλήματα.
- Η Ελλάδα, στο επίπεδο της δημόσιας διοίκησης **παρουσιάζει πολυπλοκότητα και πανσπερμία διατάξεων, νομοθετημάτων και κανόνων που συνθέτουν ένα κράτος διοικητικά πολυδιάστατο και δύσκολο στη διαχείρισή του.**
- Διάφοροι άλλωστε είναι οι παράγοντες που έχουν σε πολλές χρονικές συγκυρίες, καταγραφεί και αφορούν τη δυσχέρεια στην αποτελεσματική λειτουργία του κράτους σε όλα τα επίπεδα άσκησης της δημόσιας εξουσίας.

έλεγχος της δημόσιας διοίκησης

- Στο πλαίσιο αυτό επιχειρήθηκε πολλές φορές ο εκσυγχρονισμός και η μεταρρύθμιση με κύριο αίτημα τον επαναπροσδιορισμό του κράτους, της διοικητικής διαδικασίας, αλλά και του ελέγχου της δημόσιας διοίκησης. Ο έλεγχος αυτός, μία από τις βασικές διοικητικές λειτουργίες αποσκοπεί στην ανεύρεση και τη διόρθωση τυχόν αποκλίσεων από τα προκαθορισμένα όρια.
- Στην Ελλάδα, ο έλεγχος της δημόσιας διοίκησης παίρνει τη μορφή του ιεραρχικού, ως πρώτη έκφανση του εσωτερικού ελέγχου της και είναι απόρροια της ιεραρχικής σχέσης των οργάνων της. (άσκηση ελέγχου από τα ανώτερα στα κατώτερα όργανα).
- Η δεύτερη μορφή εσωτερικού ελέγχου είναι η διοικητική εποπτεία, κατά την οποία τα όργανα του κράτους ασκούν έλεγχο επί των πράξεων των αυτοδιοικούμενων ΝΠΔ ή των λοιπών κρατικών νομικών προσώπων (Λαδής και Νταλάκου, τόμος Α΄, 2008, σελ. 45)

μορφές ελέγχου

- Οι ανωτέρω μορφές ελέγχου σύμφωνα με σύγχρονους μελετητές (π.χ. Τσέκος, Στογγάρη, Αλεξόπουλος, Κοντιάδης, Παρασκευόπουλος) συνιστούν ελέγχους συμμόρφωσης, οι οποίοι διαφοροποιούνται ουσιωδώς από τον ουσιαστικό έλεγχο, δηλαδή αυτόν που αφορά τη μέτρηση και αξιολόγηση της πραγματικής κατάστασης.
- Βασισμένο σε ένα τέτοιο σκεπτικό έκανε την εμφάνισή του το Νέο Δημόσιο Μάνατζμεντ. Το ΝΔΜ αρνείται την έννοια της κάθετης ιεραρχίας και βασίζεται στη θεωρία του ατομικισμού, πρεσβεύοντας τις ακόλουθες αρχές (Λαδή και Νταλάκου), 2008, σελ. σελ. 115-116): οικονομικότητα, αποδοτικότητα, αποτελεσματικότητα, νομιμότητα και λογοδοσία).
- Σύμφωνα με το Νέο Δημόσιο Μάνατζμεντ οι ανωτέρω αρχές πρεσβεύουν τα εξής (Λαδή και Νταλάκου, 2008, σελ. 105-106):

ΑΡΧΕΣ ΝΕΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΜΑΝΑΤΖΜΕΝ Τ – ΝΔΜ 1/2

A) ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑ

- Αρχή με την οποία επιδιώκεται η εφαρμογή των κατάλληλων πολιτικών, προγραμμάτων, μηχανισμών και εργαλείων που καταφέρνουν να ελαχιστοποιούν τους πόρους και τις δαπάνες του κράτους, με βάση την προσπάθεια για μεταρρύθμιση που πλαισιώνεται από την κατάλληλη οργάνωση και τη θέσπιση στρατηγικών στόχων.

B) ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Αφορά την προσπάθεια για επίτευξη των προκαθορισμένων στόχων, με χρήση των λιγότερων δυνατών πόρων.

Γ) ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Εκπλήρωση των στόχων που τίθενται από τη δημόσια διοίκηση και εξασφάλιση των καλύτερων δυνατών αποτελεσμάτων.

Δ) ΝΟΜΙΤΟΤΗΤΑ

- Συνδέεται απόλυτα με την υπεροχή του Νόμου. Κάθε ενέργεια, πράξη ή απόφαση κρατικού οργάνου πρέπει να θεμελιώνεται σε σχετικό νομοθέτημα ή ρύθμιση κανονιστικού περιεχομένου.

Ε) ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

- Αρχή με την οποία θεσπίζεται δέσμευση της δημόσιας διοίκησης να είναι υπόλογη τόσο στους πολίτες, όσο και στα αρμόδια κρατικά όργανα, για κάθε ενέργεια, πράξη ή απόφαση, αλλά και για κάθε παράλειψη που κάνει ή πόρο που χρησιμοποιεί.

ΑΡΧΕΣ ΝΔΜ

2/2

- Οι μεταρρυθμίσεις που βασίζονται στις παραπάνω αρχές δημιούργησαν και την ανάγκη επίτευξης νέων μορφών ελέγχου. Δύο μορφές ελέγχου εμφανίστηκαν: οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές και η αύξηση των Αξιολογήσεων (Λαδή και Νταλάκου, 2008, σελ,116).
- Ειδικότερα, η ίδρυση των Ανεξάρτητων Αρχών επιτελεί ένα διπλό ρόλο. Από τη μία αποσκοπεί στο να αποτελέσει έναν αποτελεσματικό μηχανισμό εξωτερικού ελέγχου της διοίκησης και από την άλλη, το μέσο εκείνο που έχει τον καταλυτικό ρόλο για την βελτίωση της ποιότητας και την προώθηση των αρχών του κράτους δικαίου και της χρηστής διοίκησης.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΑΔΑ

- Στο πλαίσιο αυτό, το κράτος αναθέτει στις ΑΔΑ αρμοδιότητες που αφορούν την αντιμετώπιση ζητημάτων που προκύπτουν από τις διαρκώς αυξανόμενες προκλήσεις της σύγχρονης ζωής. Κυρίως δε οι ΑΔΑ, ασχολούνται με ευαίσθητες περιοχές κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής διάστασης καθώς και σε τομείς εγνωσμένης ανεπάρκειας της κλασικής διοίκησης (Μακρυδημήτρης, 2010, σελ.475).
- Πιο ειδικά οι περιοχές στις οποίες φαίνεται η προσπάθεια των ΑΔΑ για εφαρμογή του ΝΔΜ είναι ενδεικτικά οι ακόλουθες (<https://www.synigoros.gr/?i=stp.el.responsibilities> και <http://www.eaadhsy.gr/index.php/m-eaadhsy/m-ethsies-ektheseis> και Ετήσιες Έκθεσεις των ΑΔΑ για τα τελευταία τρία χρόνια):

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΑΔΑ

- Διεξαγωγή εσωτερικών ελέγχων για την αντιμετώπιση φαινομένων κατασπατάλησης των κρατικών πόρων από δημόσιους φορείς εξουσίας, με αποτέλεσμα να διασφαλίζεται μεγαλύτερη ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑ στο δημόσιο. Όπως π.χ. με την Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.), που ιδρύθηκε το 2011 με τον νόμο 4013/2011 και αποτελεί τον θεματοφύλακα της νομιμότητας και της διαφάνειας στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων. Οι αρχές της νομιμότητας, της διαφάνειας, της αμεροληψίας, της χρηστής διοίκησης και της λογοδοσίας αποτελούν την πυξίδα κάθε δράσης της (<http://www.eaadhsy.gr/index.php/category-articles-ethsies-ektheseis/304-ek8esh-pepragmenwn-etoys-2016>).

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΑΔΑ

- - Διαμεσολάβηση του στο έτσι ώστε να διατηρείται το βέλτιστο δυνατό επίπεδο καλής σχέσης μεταξύ πολίτη – κράτους, άρα και να ενισχύεται η ΑΠΟΔΟΤΙΚΗΤΗΤΑ ενός κοινωνικού κράτους – δικαίου (Συνήγορος του Πολίτη).
- - Διαχείριση των περιφερειακών αστοχιών του πολιτικο – διοικητικού συστήματος (Σπανού, στο Τσαπόγας και Χατζή, 2014, σελ.195), έτσι ώστε να βελτιώνεται η ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ των δημοσίων υπηρεσιών και να αυξάνεται η αξία που λαμβάνει ο πολίτης – στόχο που αποτελεί ευρύτερη στρατηγική της Ε.Ε για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς της ως προς τις τρίτες χώρες , όπως π.χ. η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (<http://www.dpa.gr/>) .

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΑΔΑ

- - Ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στους θεσμούς με ενδυνάμωση της ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ μέσω των ετήσιων εκθέσεων πεπραγμένων των ΑΔΑ (<http://www.eaadhsy.gr/index.php/category-articles-ethsies-ektheseis/304-ek8esh-pepragmenwn-etoys-2016>).
- - Για την περαιτέρω θωράκιση της φυσιογνωμίας του Συνηγόρου και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας της διαμεσολαβητικής του δράσης ελήφθησαν το 2016 στοχευμένες θεσμικές παρεμβάσεις (Εισαγωγή Ετήσιας Έκθεσης στο, 2016, σελ.2).

**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ 1ΟΥ
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ
Ο ρόλος των ΑΔΑ
στην εφαρμογή των
Αρχών του Νέου
Δημόσιου
Μάνατζμεντ στην
Ελλάδα:**

- Οι ΑΔΑ αποτελούν κρατικά όργανα, που **δεν εντάσσονται στα πλαίσια του ιεραρχικού ελέγχου** ή της διοικητικής εποπτείας και υπόκεινται αποκλειστικά σε δικαστικό έλεγχο νομιμότητας. Αυτό σημαίνει ότι δεν υπακούουν τα όργανα της εκτελεστικής λειτουργίας. Τα μέλη των ΑΔΑ απολαμβάνουν προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία και διαθέτουν ευρείες αποφασιστικές αρμοδιότητες.
- Με το άρθρο 101Α του Συντάγματος **κατοχυρώθηκε η προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία** πέντε ΑΔΑ (Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, Αρχή Προστασίας του απορρήτου των Τηλεπικοινωνιών, το ΑΣΕΠ και ο Συνήγορος του Πολίτη).

Οι ΑΔΑ συνδέονται με τα φαινόμενα απορρύθμισης της δημόσιας διοίκησης.

- Η δε λειτουργικότητά τους είναι συνάρτηση της βοήθειας που οι ΑΔΑ μπορούν να προσφέρουν για να ευοδωθεί η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα του κρατικού μηχανισμού. Μάλιστα, παρά την διαπίστωση ότι οι ΑΔΑ δεν αποτελούν 'πανάκεια' στις παθογένειες του ελληνικού κράτους, είναι αποδεκτή η άποψη ότι με την υποκατάσταση του ρόλου των διοικητικών μηχανισμών που εφαρμόζουν μπορούν να λειτουργήσουν ως 'θεσμικά αντίβαρα' απέναντι στις αυθαιρεσίες της κρατικής μηχανής (Τσαπόγας και Χατζή, 2014, σελ.192-194).
- Στο σημείο αυτό είναι που προσδιορίζεται και η σύνθεση των ΑΔΑ με το ΝΔΜ. Πιο ειδικά, η βασική διαφοροποίηση του ΝΔΜ από τα κλασικά συστήματα διοικητικής οργάνωσης είναι ότι το ΝΔΜ οργανώνει τις δράσεις με βάση τις ανάγκες των πολιτών και αξιολογεί την επιτυχία της λειτουργίας των δομών και των πολιτικών κρίνοντας τα αποτελέσματα.

οι ΑΔΑ είναι αδιαμφισβήτητο ότι πραγματοποιούν ουσιώδες και στοχευμένο έργο σε τομείς στους οποίους το κράτος πάσχει.

- αναλαμβάνουν την διεκπεραίωση καίριων πολιτικών πεδίων.
- διασφαλίζουν την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ατόμου.
- λειτουργούν με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον και
- στηρίζονται σε ποιοτικά κριτήρια, εκμεταλλευόμενες τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ανεξαρτησίας τους.

Ουσιαστικά δεν υποκαθιστούν, αλλά συμπληρώνουν την κρατική διοίκηση.

Καταλήγοντας, οι ΑΔΑ έχουν ως ειδικότερο αντικείμενο τη δραστηριοποίησή τους σε ζητήματα που αφορούν τα ακόλουθα πεδία, τα οποία παράλληλα αποτελούν και μια πρώτη διάκρισή τους:

- -σε αυτές που η λειτουργία τους αφορά τη θεσμική εγγύηση των συνταγματικών δικαιωμάτων, -σε όσες ασκούν εποπτικό ρόλο στα κρατικά όργανα με στόχο τον περιορισμό του ελλείμματος αξιοπιστίας, αξιοκρατίας και διαφάνειας, -στις αρχές που ρυθμίζουν την αγορά και στις μεικτής φύσης ΑΔΑ, που αποσκοπούν στα ανωτέρω αποτελέσματα νομιμότητας, προστασίας των δικαιωμάτων του πολίτη και παροχής εγγύησης διαφάνειας και ποιότητας, αλλά και ρύθμισης μιας αγοράς που τη χαρακτηρίζουν πολύπλοκα μακροοικονομικά μεγέθη (<https://www.evenizelos.gr/stateinstitutionsconstitution/transparency/1115-2009-05-01-11-03-44>).

Οι ανωτέρω στόχοι συνδέονται άμεσα με τις αρχές του Νέου Μάνατζμεντ

- καθώς με τον έλεγχο αυτών τα κρατικά όργανα συμμορφώνονται με διοικητικές πρακτικές που εξυπηρετούν την οικονομικότητα των μέτρων και των διαθέσιμων πόρων. Περαιτέρω, εξασφαλίζεται αποδοτικότητα καθώς αποκαθίσταται φαινόμενα κακοδιοίκησης και αντιμετωπίζεται η διοικητική πολυπλοκότητα, ενώ παράλληλα καταπολεμάται η διαπλοκή και η διαφθορά.

Οι ΑΔΑ ενισχύουν
και τη νομιμότητα,

- αφού η δημιουργία τους είναι αποτέλεσμα της ανάπτυξης ενός κράτους δικαίου, για το οποίο διασφαλίζουν την τήρηση της δημοκρατικής αρχής, αλλά και της αξιοπιστίας και του κύρους της πολιτικής εξουσίας.

Σε επίπεδο αποτελεσματικότητας,

- η καθιέρωση των ΑΔΑ συνοδεύεται από αμερόληπτα πρόσωπα, υψηλού και εγνωσμένου κύρους που συμβάλουν ουσιαστικά στην υποστήριξη του έργου της δημόσιας διοίκησης. Τέλος σε επίπεδο λογοδοσίας, οι ΑΔΑ είναι υποχρεωμένες να εκδίδουν ετήσιες εκθέσεις των πεπραγμένων τους, προσφέροντας διαφάνεια και ενημέρωση στον ενδιαφερόμενο πολίτη.

Καταλήγοντας,

οι ΑΔΑ υιοθετούν και συμβάλλουν καταλυτικά στην πραγμάτωση των αρχών του ΝΔΜ, λειτουργώντας σε συνθήκες ουδετερότητας, ανεξαρτησίας και δίχως πολιτικές σκοπιμότητες και με κριτήρια επαγγελματισμού και επιστημονικής εξειδίκευσης και τεχνογνωσίας.

Αυτός ο θεσμός δηλαδή φαίνεται να έχει επάξια αναλάβει έναν τόσο καίριο ρόλο στη λειτουργία του κράτους.

ΕΡΩΤΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ: 2.1. Ο Εξευρωπαϊσμός μέσω της Μεταφοράς Πολιτικών θεσμών όπως ο Συνήγορος του Πολίτη.

- ***[Για την απάντηση του δεύτερου ερωτήματος θα πρέπει εκτός από τον τόμο Α (σελ130 και σελ.135) να μελετήσετε και την Αιτιολογική Έκθεση του Ν. 2477/1977 και το κείμενο των Τσαπόγα και Χατζή (2004). Στοιχεία επίσης θα βρείτε στην ετήσια έκθεση του Συνήγορου του Πολίτη (2016) και στο διαδίκτυο με λέξεις κλειδιά : εξευρωπαϊσμός, μεταφορά πολιτικών και Ombudsman.]***

Ενδεικτική Απάντηση

- Η επίδραση της Ε.Ε. στις ελληνικές δημόσιες πολιτικές, είναι διάχυτη σε ποικίλους, αν όχι στους περισσότερους τομείς της σύγχρονης ζωής του πολίτη.
- Η επιρροή αυτή έχει δύο κατευθύνσεις, δημιουργώντας **συνθήκες δυναμικής αλληλεπίδρασης** στην ανάπτυξη των πολιτικών τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μέσω της διάχυσης ιδεών και προγραμμάτων εντός των συνόρων της Ε.Ε. με **δόμηση, διάχυση και θεσμοθέτηση**, τρεις στρατηγικές διαδικασίες και μηχανισμοί του εξευρωπαϊσμού.

Ο Εξευρωπαϊσμός

αναφέρεται στη συνολική αλλαγή που φέρνει στις δομές, στις ταυτότητες και στον 'λόγο' η επιρροή των πολιτικών της Ένωσης, αλλά και των κρατών – μελών μεταξύ τους, στη διαμόρφωση πολιτικών σε εθνικό επίπεδο (Λαδή και Νταλάκου, 2008, σελ. 130).

Όσον αφορά τους **μηχανισμούς του εξευρωπαϊσμού**, αυτοί διακρίνονται σε περισσότερο ή λιγότερο ήπιες, μέτριας ή σκληρούς. Σύμφωνα με τον Knill (2001), τρεις είναι οι βασικοί μηχανισμοί, μέσω των οποίων πραγματώνεται ο εξευρωπαϊσμός. Με θεσμική συμμόρφωση, με την αλλαγή των εθνικών δομών ευκαιριών και με την πλαισίωση των εθνικών πιστεύω και προσδοκιών (Λαδή και Νταλάκου, 2008, σελ.132).

Ο εξευρωπαϊσμός αποτυπώνει και τον βαθμό ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης που διακρίνει ένα κράτος – μέλος.

- Ειδικότερα δε, σε όρους εναρμόνισης κανόνων και εθνικών πολιτικών, με τον εξευρωπαϊσμό περιγράφεται η διαδικασία συμμόρφωσης και εναρμόνισης των πολιτικών των κρατών – μελών με τις επιταγές της Ε.Ε. (Σπανού, 2001, σελ. 155).
- Η **έκβαση** που μπορεί να λάβει χώρα είναι η **απόκλιση, η αδράνεια και η σύγκλιση** και εξαρτάται από σειρά παραγόντων που αναφέρονται στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των κρατών μελών. Συγκεκριμένα, έχουν καταγραφεί οι **παράγοντες** : **οικονομική ευπάθεια, θεσμική πολιτική ικανότητα, κληρονομιά πολιτική, οι προτιμήσεις της πολιτικής και η πολιτική συζήτηση – ο λόγος** (Λαδής και Νταλάκου, 2008, σελ.132).
- Στο πλαίσιο αυτής της διαδικασίας λαμβάνει χώρα και η μεταφορά πολιτικών. Οι Dolowitz και Marsh (1996, σελ. 344 στο Λαδής και Νταλάκου, 2008, σελ. 135) υποστήριξαν ότι η **μεταφορά πολιτικών** αναφέρεται μεταξύ άλλων και στη διάδοση της γνώσης σχετικά με τη δημόσια πολιτική, τη διοικητική μεταρρύθμιση και το θεσμικό πλαίσιο σε άλλα κράτη, τόπους και χρονικά σημεία.

Σε εθνικό επίπεδο, η μεταφορά πολιτικών γίνεται σε στάδια.

- Ειδικότερα, στο πρώτο στάδιο αναγνωρίζεται – προσδιορίζεται ένα πρόβλημα σε έναν τομέα πολιτικής, που χρήζει μεταρρύθμισης. Στο δεύτερο στάδιο αναζητούνται νέες ιδέες, στο τρίτο διαμορφώνεται το απαραίτητο δίκτυο επαφών στο τέταρτο στάδιο προωθούνται και διαχέονται οι πληροφορίες και στο πέμπτο στάδιο συγκροτείται οριστικά το δίκτυο μεταφοράς. Στα επόμενα στάδια αξιολογούνται οι δυνατότητες, αποφασίζονται οι πολιτικές αλλαγές και εφαρμόζονται οι μεταρρυθμίσεις (Λαδή και Νταλάκου, 2008, σελ. 136).
- Χαρακτηριστική περίπτωση μεταφοράς πολιτικής στο πλαίσιο του εξευρωπαϊσμού αποτελεί και ο **Συνήγορος του Πολίτη**, που προέρχεται από τον Σουηδικό θεσμό του **Ombudsman**. Η οικειοθελής μεταφορά κατέστησε δυνατή τη δημιουργία ενός θεσμού που στέφτηκε με επιτυχία αν κριθεί από την πολυετή πορεία του στην Ελλάδα.

2.2. Ο Θεσμός του Συνήγορου του Πολίτη στο Πλαίσιο του Εξευρωπαϊσμού

- Ο θεσμός του Ombudsman εμφανίστηκε για πρώτη φορά στη Σουηδία το 1809, με την ονομασία: “Αρχή του Κοινοβουλευτικού Επιτρόπου”. Ως αρχή αποτέλεσε μια κρίσιμη μεταβλητή εξέλιξης του ευρύτερου δημοσίου τομέα, αλλά και των μοντέλων δημόσιας διοίκησης.
- Προσφέρει δε από τότε έως σήμερα τον ίδιο άξονα αρμοδιοτήτων που ουσιαστικά αναφέρονται στην δυνατόν πιο αποτελεσματική διερεύνηση των φαινομένων κακοδιοίκησης σε ένα κράτος, ενώ παράλληλα αποτελεί θεματοφύλακα των ατομικών δικαιωμάτων (https://www.synigoros.gr/resources/docs/536_121-124.pdf).
- Στην Ελλάδα, η εν λόγω μεταφορά πολιτικής, δηλαδή της δημιουργίας ενός ανεξάρτητου θεσμού, έγινε πρώτη φορά το 1987, με τη δημιουργία του Ραδιοτηλεοπτικού Συμβουλίου, με αντικείμενο την τήρηση της νομοθεσίας (Ν.1730/1987) στην εκπομπή των ραδιοτηλεοπτικών μέσων, καθώς και την εποπτεία της κοινοβουλευτικής δραστηριότητας (<http://www.greeklaws.com/pubs/uploads/1077.pdf>).

Ο ρόλος του Συνήγορου του Πολίτη,

- όπως αυτός περιγράφεται στην Εισηγητική Έκθεση (Ν.2477/1977) διαμορφώνεται στη βάση **“της αντικειμενικής και αμερόληπτης προστασίας των πολιτών από τις παράνομες και αυθαίρετες ενέργειες, πράξεις ή αποφάσεις της διοίκησης, αλλά και της δικαιοσύνης** (εισηγητική έκθεση στο Σχέδιο Νόμου, σελ.1).
- Ο Συνήγορος του Πολίτη περιλαμβάνει έξι συνεπικουρικούς θεματικούς κύκλους οι οποίοι εποπτεύονται και συντονίζονται από αντίστοιχους Βοηθούς Συνηγόρους. Οι Κύκλοι είναι οι εξής (<https://www.synigoros.gr/?i=stp.el.omblinks>) :
 - α) Κύκλος Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
 - β) Κύκλος Κοινωνικής Προστασίας
 - γ) Κύκλος Ποιότητας Ζωής
 - δ) Κύκλος Σχέσεων Κράτους-Πολίτη
 - ε) Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού
 - στ) Κύκλος Ισότητας των Φύλων

Οι συνθήκες που οδήγησαν στην υιοθέτηση του ΣΤΠ

- συνδέονται με τις ταχύτατες εξελίξεις σε όλους τους τομείς της ζωής του σύγχρονου ευρωπαϊού πολίτη, με την αναγκαιότητα αντιμετώπισης της κακοδιοίκησης, καθώς και με τη λειτουργία των υπερεθνικών οργανισμών, που επισημαίνουν την ανάγκη εναρμόνισης των πολιτικών και των διοικητικών μοντέλων που έχουν επιτυχημένα εφαρμοστεί σε άλλες χώρες της Ε.Ε.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ 2ΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ

- Με λίγα λόγια, ο ΣΤΠ αποτελεί ένα εφαρμοσμένο μοντέλο εσωτερικού ελέγχου της δημόσιας διοίκησης, που μέσω του εξευρωπαϊσμού επέδρασε στις εθνικές δομές και πιο ειδικά στην παραγωγή τέτοιων πολιτικών, όπως αυτές που αφορούν τις Ανεξάρτητες Αρχές.
- Εν κατακλείδι, η ενοποιητική προσπάθεια ασκεί με άμεσο αλλά και έμμεσο τρόπο επιδράσεις, σε θεσμικό και πολιτικό επίπεδο. Στην περίπτωση της Ελλάδας, ο εξευρωπαϊσμός εκφάινεται και στην υιοθέτηση πρακτικών που προέρχονται από μεταφορά πολιτικών άλλων κρατών – μελών, όπως η Σουηδία με τον Ombudsman.

T. 210-5711 484
www.eclass4u.gr

eclass4u

Με τη δημιουργία ενός αντίστοιχου θεσμού,

- μεταβλήθηκαν οι εσωτερικές σχέσεις του κράτους και αναθεωρήθηκαν οι απόψεις για τις μεταρρυθμίσεις.
- Η προσαρμογή που πραγματοποιήθηκε πέραν των ευρωπαϊκών απαιτήσεων για ποιοτικότερες και πιο ανταγωνιστικές δημόσιες υπηρεσίες, υπακούει και στην ανάγκη του σύγχρονου ελληνικού κράτους για εκσυγχρονισμό του παραδοσιακού γραφειοκρατικού διοικητικού μοντέλου.
- Ακόμη, στα Ευρωπαϊκά δημοκρατικά κράτη είναι πλέον επιβλητική η ανάγκη για ανταπόκριση της δημόσιας διοίκησης στα αιτήματα σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, των ατομικών δικαιωμάτων και της χρηστής διακυβέρνησης (Εισηγητ. Έκθεση σελ. 2).

ΕΡΩΤΗΜΑ 3ο: Μεταφορά Πολιτικών στα Εθνικά Κράτη

- Βασικές πηγές για την απάντηση αυτού του ερωτήματος θα αποτελέσουν η εισηγητική έκθεση του ΣΤΠ καθώς και το κείμενο των Τσαπόγα – Χατζή (2014).
- Αυτό που σας ζητείται είναι η αποτύπωση της καταλυτικής επίδρασης του εξευρωπαϊσμού και η σημασία της μεταφοράς πολιτικών, υπό την οπτική του ΣΤΠ και της εικοσαετούς πορείας του

Ενδεικτική Απάντηση

- Σύμφωνα με τους Bulmer και Radaelli (2004) ο εξευρωπαϊσμός αναφέρεται στις διαδικασίες της κατασκευής, της διάχυσης και της θεσμοποίησης τυπικών και άτυπων κανόνων, μεθόδων, παραδειγμάτων πολιτικής, κοινών πεποιθήσεων και προτύπων, που αρχικά εδραιώνονται σε επίπεδο Ε.Ε. και στη συνέχεια ενσωματώνονται στις πολιτικές, τις δομές, σε εθνικό επίπεδο.
- Από τον ορισμό αυτό προκύπτει ότι ο εξευρωπαϊσμός είναι μια διαδικασία που τυπικά ή άτυπα προϋποθέτει δύο κυρίαρχα στάδια: αυτό της υιοθέτησης και στη συνέχεια της ενσωμάτωσης. Σε γενικές γραμμές δηλαδή, ο εξευρωπαϊσμός αναφέρεται στη διαδικασία που ακολουθεί ένα κράτος μέλος για την συμμετοχή του στη διαδικασία ενοποίησης. Δείχνει τον βαθμό που το κράτος – μέλος είναι ικανό να ακολουθεί ευρωπαϊκές πολιτικές.

Στην ελληνική περίπτωση,

- ο εξευρωπαϊσμός εμφανίζεται ως μιας μορφή εκσυγχρονισμού. Μεταβάλλει τις υπάρχουσες δομές, αναπτύσσει τις ικανότητες του κράτους και της κοινωνίας και υποδεικνύει τα απαιτούμενα πρότυπα ενοποίησης (Ιωακειμίδης, 1997, σελ. 50-51).
- Ωστόσο, η ενοποιητική διαδικασία απαιτείται να ακολουθείται από μεταρρυθμίσεις, σε πολλούς τομείς των κρατών, τόσο σε οικονομικό-τεχνικό, όσο και σε επίπεδο πολιτικό και δημόσιας διοίκησης.
- Στο ίδιο πλαίσιο ο εξευρωπαϊσμός, ως ΕΞΩΓΕΝΗΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑΣ, επιδρά στη θεσμική προσαρμογή του ελληνικού κράτους, μέσω της μεταφοράς πολιτικών και βέλτιστων πρακτικών, από άλλα κράτη – μέλη. Αναγκάστηκε δηλαδή η Ελλάδα να αναθεωρήσει τις σχέσεις εξουσίας-κοινωνίας, προκειμένου να προσαρμόζεται ευκολότερα και στις γενικότερες ή ειδικότερες ευρωπαϊκές πολιτικές, αλλά και στις απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις (π.χ. αυτές που επέβαλαν τα Μνημόνια) όπως άλλωστε κάνουν τα περισσότερα κράτη – μέλη της Ε.Ε.

Μια τέτοια περίπτωση εθνικής προσαρμογής – εκσυγχρονισμού θεσμικού επιπέδου

- αποτελεί και ο Συνήγορος του Πολίτη.
- Ειδικότερα, **η επίδραση των μηχανισμών του εξευρωπαϊσμού λειτούργησε θετικά** αφού ώθησε την ελληνική πλευρά να γίνει «υπηρεσία υλοποίησης πολιτικής», που αναπτύχθηκε με επιτυχία σε άλλο κράτος – μέλος”.
- Στον ΣτΠ όπως υποστηρίζει ο Φλαμανδός Ombudsman Schuermans (Νοεμβ. 2012, Παγκόσμιο Συνέδριο Ombudsman, Ν. Ζηλανδία), έχει δοθεί ο ρόλος ενός τέτοιου θεσμού που να “ορθώνει την αλήθεια απέναντι στην εξουσία”.
- Στόχοι του ΣτΠ είναι αυτοί που συνδέονται με την καλή λειτουργία της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου (Τσαπόγας και Χατζή, 2014, σελ. 192). Οι ίδιοι στόχοι διακηρύσσονται και από οδηγίες που πλαισιώνουν ευρωπαϊκές πολιτικές στο πλαίσιο της επιδίωξης για ολοένα και μεγαλύτερη αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ΕΕ σε όλα τα επίπεδα.

σε επίπεδο πρωτογενούς ευρωπαϊκού δικαίου,

- η προστασία των ατομικών δικαιωμάτων, η κοινωνική ευημερία και η αξία του ανθρώπου αποτελούν μέρος πληθώρας διατάξεων στις Ιδρυτικές Συνθήκες. Αρκετές άλλωστε είναι οι ΑΔΑ, οι οποίες αναπτύχθηκαν έπειτα από Κοινοτική Οδηγία, αφού μια Ανεξάρτητη Αρχή λειτουργεί σε κράτη δικαίου, όπως τα ευρωπαϊκά, δηλαδή σε αυτά που σέβονται τη δημοκρατική αρχή και την αρχή της νομιμότητας.
- Βέβαια, στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί ότι αν και η ΕΕ δεν έχει δημιουργήσει μια κοινή πολιτική για τη δημόσια διοίκηση των κρατών – μελών, θέτει ωστόσο κάποιο ρυθμιστικό πλαίσιο για τη διαχείριση και την αποτελεσματικότητα των ευρωπαϊκών πολιτικών και έτσι δημιουργεί πίεση για εθνική προσαρμογή.

στο πλαίσιο της οικονομικής ενοποίησης (ΟΝΕ)

- και της εξέλιξης του ευρωπαϊκού οικοδομήματος, η δομή των κρατών μελών σε επίπεδο οικονομικό, τείνει να αποτελεί συγκρίσιμο μέγεθος και δείκτη ποιότητας της δημόσιας διοίκησης.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

- είναι αυτό που δέχεται την εντονότερη πίεση για μεταρρύθμιση και πιο συχνή εφαρμογή δικτύων μεταφοράς πολιτικών, αφού αυτό είναι και το επίπεδο που έχει την “αποστολή παραγωγής αποτελεσμάτων” που οδηγούν στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση

Από το 1998 έως σήμερα,

- σύμφωνα με τα Στατιστικά Μεγέθη που παρουσιάζονται στην Ετήσια Έκθεση του ΣτΠ για το 2016, οι νέες αναφορές πολιτών έχουν σχεδόν δεκαπλασιαστεί. Τα δε πεδία ενδιαφέροντος, όπως προαναφέρθηκε αφορούν πάντα τον κύκλο των δικαιωμάτων του ανθρώπου, τον κύκλο των δικαιωμάτων του ανθρώπου, τον κύκλο ποιότητας ζωής, τον κύκλο σχέσεων κράτους – πολίτη, τα δικαιώματα του παιδιού και την ισότητα των φύλων (έκθεση ΣτΠ 2016, γράφημα 1, σελ. 7).
- Αξιοσημείωτη είναι μάλιστα και η αποτελεσματικότητα που έχει με τα χρόνια αναπτύξει ο θεσμός, καθώς σύμφωνα με την ίδια έκθεση, το ποσοστό επίλυσης των ζητημάτων κακοδιοίκησης αγγίζει το 84% (Ετήσια Έκθεση ΣτΠ, 2016, σελ.1-2).

Αξιολογώντας τον θεσμό του ΣΤΠ στο πλαίσιο του εξευρωπαϊσμού

- φαίνεται έντονα η επίδραση της ευρωπαϊκής σκοπιάς στη λειτουργία του. Αναφορικά με την έννοια του φαινομένου στον υπό μελέτη θεσμό, συνδέεται άμεσα αφού ο εξευρωπαϊσμός εκφράζεται στην **προσαρμογή της εθνικής θεσμικής δομής**.
- Σε μεγάλο βαθμό ο ρόλος του ΣΤΠ ήρθε να καλύψει την ασυμβατότητα του ελληνικού διοικητικού συστήματος με τα αντίστοιχα άλλων ευρωπαϊκών κρατών. Φαίνεται δηλαδή από την εξέλιξη του θεσμού, ότι ο εξευρωπαϊσμός είναι διαφορετικός από τη διαδικασία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Στο θεωρητικό του άλλωστε επίπεδο, η αλλαγή που φέρνει ο εξευρωπαϊσμός έχει μια αμφίδρομη κατεύθυνση από το ευρωπαϊκό στο εθνικό και από το τελευταίο στο πρώτο.
- Στην περίπτωση του ΣΤΠ, στα είκοσι χρόνια λειτουργίας του ασχολείται με επίκαιρα ευρωπαϊκά πεδία δράσης εξασφαλίζοντας σε εθνικό επίπεδο την αποτελεσματικότητα στον έλεγχο δημόσιας διοίκησης. Ενδεικτικά οι περιοχές της δράσης του ΣΤΠ που εμπειρεύουν την επίδραση του εξευρωπαϊσμού και εκδηλώνονται μέσω της μεταφοράς πολιτικών από άλλα κράτη άλλα και από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ είναι (Έκθεση ΣΤΠ 2016):

ΠΕΔΙΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

- - Προσφυγικό και μεταναστευτικό ζήτημα
- - Κοινωνική ασφάλιση
- - Υγεία και πρόνοια
- - Εργασία
- - Φορολογία
- - Υπηρεσίες κοινής ωφέλειας: Ποιότητα ζωής και συναλλακτική ανισότητα
- - Αστικό και περιαστικό περιβάλλον: Προστασία και αξιοποίηση
- - Εκπαίδευση
- - Προστασία προσωπικότητας
- - Διοικητικές παθογένειες

ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

- - Καταπολέμηση των διακρίσεων
- - Φύλο και εργασιακές σχέσεις
- - Επιστροφές αλλοδαπών
- - Πρόληψη βασανιστηρίων και κακομεταχείρισης
- - Προαγωγή των δικαιωμάτων του παιδιού

Για παράδειγμα,

- στο πλαίσιο της **διασφάλισης της ελεύθερης διακίνησης προσώπων**, εμπορευμάτων, υπηρεσιών και κεφαλαίων, ακολουθώντας την στρατηγική της Ε.Ε. για την προάσπιση των κοινωνικών και ατομικών δικαιωμάτων, αλλά και για τη διαφύλαξη των 4 θεμελιωδών ελευθεριών, εξετάζει κάθε περίπτωση διάκρισης ή περιορισμού δικαιώματος αναλαμβάνοντας πρωτοβουλία για ζητήματα όπως (Ετήσια Έκθεση στο 2016, σελ.108):

Διακρίσεις λόγω φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής

- • Εθνοτική καταγωγή
- • Φυλετική καταγωγή: Η περίπτωση των Ρομά

Διακρίσεις λόγω ιθαγένειας

- Επαγγελματικά δικαιώματα πολιτών τρίτων χωρών
- Χορήγηση επιδόματος μακροχρόνια ανέργων σε πολίτες τρίτων χωρών
- Συμμετοχή μαθητών σε προγράμματα Erasmus
- Ο Συνήγορος του Πολίτη (ΣΤΠ) ως φορέας καταπολέμησης των διακρίσεων θεωρεί σημαντικό να υπάρξει μια κοινή βάση συνεννόησης με το σύνολο της δημόσιας διοίκησης για το τι συνιστά διάκριση στην πράξη, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες και την ταυτότητα των αποδεκτών των υπηρεσιών της.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ 3^{ΟΥ} ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ

- Ουσιαστικά, ο θεσμός του ΣΤΠ, είναι αποτέλεσμα της εθνικής προσαρμογής του Ombudsman, γεγονός που οδήγησε στον επαναπροσανατολισμό και την ανακατεύθυνση της ελληνικής δημόσιας διοίκησης. Έτσι, αναγνωρίστηκε η ανάγκη για θεσμική συμμόρφωση, αναζητήθηκαν νέες μορφές ελέγχου, συγκεντρώθηκαν οι κατάλληλες επαφές, συγκροτήθηκε το απαραίτητο δίκτυο μεταφορών πολιτικών και οργανώθηκε το πλαίσιο λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής. Για τη δε νομιμοποίηση τόσο του ΣΤΠ όσο και άλλων Ανεξάρτητων Αρχών, άρθρα για τη λειτουργία και κατοχύρωσή τους συμπεριλήφθηκαν στην αναθεώρηση του Συντάγματος το 2001.
- Μελετώντας την εικοσαετή πορεία του ΣΤΠ, γίνεται εύκολα διακριτή η διαχρονική εξέλιξη της αποδοχής του θεσμού από την ελληνική πολιτεία και η ουσιαστική θέσπιση του ως Ανεξάρτητης, Συνταγματικά Κατοχυρωμένης Διοικητικής Αρχής, στον βαθμό και στο επίπεδο που επιτάσσει και το σύνολο των ευρωπαϊκών πολιτικών σήμερα.

ΓΕΝΙΚΑ Συμπεράσματα

- Μελετώντας τον θεσμό του Συνήγορου του Πολίτη στο πλαίσιο του εξευρωπαϊσμού γίνεται διακριτή η σημασία της κατανόησης της θετικής επίδρασης που δέχεται η Ελλάδα ως κράτος – μέλος της Ε.Ε. στη διαμόρφωση πολιτικών στο εσωτερικό της.
- Μια τέτοια επιρροή συμβολίζει και την οικειοθελή αποδοχή των ενωσιακών επιταγών, με την υιοθέτηση καλών πρακτικών, από άλλα κράτη μέλη. Βέβαια, η φύση μιας Ανεξάρτητης Αρχής, το αντικείμενο της αρμοδιότητάς της και ο ουσιαστικό της ρόλος, συνδιαμορφώνεται με βάση το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο και την κουλτούρα του λαού στον οποίο απευθύνεται. Γι' αυτό άλλωστε και οι ΑΔΑ αποκτούν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ανάλογα με το κράτος στο οποίο λειτουργούν.
- Σε κάθε περίπτωση πάντως, οι ΑΔΑ είναι μια πραγματική απόδειξη της ενοποιητικής προσπάθειας, που θέλει τα κράτη μέλη να έχουν εκτός όλων των άλλων επιπέδων, ομοιομορφία και στα εθνικά διοικητικά τους συστήματα. Αυτό διότι έτσι μπορούν πιο εύκολα να εφαρμόζονται και να εναρμονίζονται με το εσωτερικό των κρατών, οι στρατηγικές της Ε.Ε, μέσω της πολιτικών σε επιμέρους τομείς.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προσπαθήστε να έχετε πάνω από 10 επίκαιρες πηγές πέρα από τις προτεινόμενες στην εκφώνηση

- 1. Αιτιολογική έκθεση στον νόμο 2477/1997 «Συνήγορος του Πολίτη και Σώμα Επιθεωρητών-Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης», ιδίως σελίδες 1-6.
- 2. «Ανεξάρτητες Αρχές» σειρά «Ελληνική Νομοθεσία», Επιμ. Χ. Χρυσανθάκη, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2004.
- 3. Ετήσια έκθεση του Συνηγόρου του Πολίτη για το έτος 2016, εισαγωγή.
- 4. Ιωακειμίδη, Π.Κ. 2006. “Η Σημασία της Ένταξης Ρουμανίας και Βουλγαρίας”. Ευρωπαϊκή Έκφραση, τεύχος 62, 3ο τρίμηνο 2006.
- 5. Ξενάκης, Δ. Κ και Τσινισιζέλης, Μ. Ι, επιμ. 2006. Παγκόσμια Ευρώπη; Οι Διεθνείς Διαστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ι. Σιδέρης
- 6. Λαδή Στ. και Β. Νταλάκου (2008), Εισαγωγή στη Δημόσια Διοίκηση και Δημόσια Πολιτική, Τόμος Α΄, Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- 7. Σπανού Κ. (2001), Ελληνική Διοίκηση και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση, Αθήνα: Παπαζήσης, σελίδες 155-170.

- 8. Τσαπόγας Μ. και Χρ. Χατζή [επιμ.] (2014), Συνήγορος του Πολίτη: 15 Χρόνια Λειτουργίας, Πρακτικά διημερίδας 12-13 Νοεμβρίου 2013 με την υποστήριξη του Συμβουλίου της Ευρώπης, Αθήνα: Παπαζήσης, σελίδες 13-20, 23-32, 155-158, 189-212.
- 9. Λέκκα, Αναστασία. Χ. 2000. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Περιφερειακές Συνεργασίες στην Ευρώπη. Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ). Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση 2000.
- 10. Μ. Αντωνόπουλου, «Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές», εκδόσεις Α. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1995.
- 11. Καλτσόγια Ν. - Τουρναβίτη, «Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές και Δημοκρατία» σε «Το κράτος στον 20ο αιώνα – Παγκοσμιοποίηση και κοινωνία της Γνώσης» μνήμη Ονούφριου Φαρμακίδη, εκδόσεις Αντ.Ν. Σάκκουλα, Αθήνα 2002.
- 12. Κουλούρης, Ν. «Οι Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές: Τα αλλοδαπά πρότυπα και τα ημεδαπά κακέκτυπα», σε ΔιΔικ,τχ 5/1993, σ.1140-1183.

- 13. Κουλούρης, Ν. «Ανεξάρτητες Διοικητικές Αρχές», σε Ελλ. Ινστιτούτου Διοικητικών Επιστημών, Η Δημόσια Διοίκηση στην Ελλάδα. Επιμ. Επ. Π. Σπηλιωτόπουλος, Αντ. Μακρυδημήτρης, εκδ.Α. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα - Κομοτηνή 2001, σ.103-126
- 14. Χρυσανθάκη, Χ. «Οι ανεξάρτητες δημόσιες αρχές στο σκόπευτρο της συνταγματικής αναθεώρησης», σε Επιθεώρηση Δημοσίου και Διοικητικού Δικαίου, 1/2001, σ.8-18.
- 15. Holwill, R. N. “The first year”, Heritage Foundation, Washington DC, 1982
- 16. Hill, C .1996. The Actors in Europe’s Foreign Policy, ed. Christopher Hill. (London: Routledge). Όπως αναφέρεται στο Wong, Reuben. 2005. “The Europeanization of Foreign Policy”. In International Relations and European Union, ed. Christopher Hill and Michael Smith. Oxford University Press, 141.
- 17. Holsti K.J.1992. “Governance Without Government: Polyarchy in Nineteenth-century European International Politics” In Rosenau and Czempiel, Governance without Government. Όπως αναφέρεται στο Wong, Reuben. 2005. “The Europeanization of Foreign Policy”. In International Relations and European Union, ed. Christopher Hill and Michael Smith. Oxford University Press, 140.